



DJI en Defensie
 Tweede Kamer der Staten Generaal

prof. dr. M. Popović
 T 050 36 38017
 m.popovic@rug.nl

Oude Boteringestraat 38
 9712 GK Groningen

www.rug.nl/staff/m.popovic/

Datum
 14 februari 2025

Ons kenmerk
 u25.035

Onderwerp
 Geestelijke verzorging binnen DJI en Defensie ook openstellen voor ongebonden professionals

Geacht Kamerlid,

De invulling van geestelijke verzorging binnen [DJI/gevangeniswezen](#) en bij [Defensie](#) is momenteel uitsluitend religieus en levensbeschouwelijk gekleurd, en wel volgens 7 zendende denominaties.

Echter, de meerderheid van de Nederlanders is niet verbonden aan een religieuze of levensbeschouwelijke instantie, 57.2% (zie [CBS](#) en [SCP](#)). Dat geldt ook voor diegenen die werken bij Defensie en ingesloten bij DJI. Dit betekent dat voor veel militairen, burgerpersoneel, veteranen en het thuisfront bij Defensie en ingesloten in de gevangenissen geen passende ongebonden geestelijke verzorging beschikbaar is. Zij kunnen met vragen omtrent geestelijk welbevinden, zingeving en ethiek niet terecht bij ongebonden geestelijke verzorgers. Terwijl dat juist voor deze groepen van belang is.

Levensvragen zijn niet voorbehouden aan aanhangers van religieuze of levensbeschouwelijke instituten en instanties. Iedereen kan die hebben en zoekt daarbij naar passende antwoorden en bronnen. Maar de omgang met die vragen is wel sterk gekleurd vanwaar je op zoek gaat, van je vertrekpunt. Afhankelijk van de eigen zienswijze of het eigen wereldbeeld kunnen mensen heel verschillende ideeën hebben omtrent schuld, lijden, autonomie, goed en kwaad, wat het leven de moeite waard maakt etc.

Bij de uitleg over de denominaties bij de DJI wordt de humanistisch geestelijk verzorging genoemd als optie voor alle ingesloten die behoefte hebben aan niet-godsdienstige geestelijke verzorging. Maar dit is een probleem, want het humanisme is ook een levensbeschouwelijke stroming met eigen kernwaarden die heel specifiek kunnen zijn en niet neutraal zijn, waardoor ingesloten of Defensiepersoneel met een behoefte aan niet-godsdienstige, of beter gezegd ongebonden geestelijke verzorging niet per se goed worden bediend. Niet voor niets heeft de beroepsvereniging van de [Vereniging van Geestelijk VerZorgers \(VGVZ\)](#) de ongebonden geestelijk verzorgers een eigen sector toegekend die overigens succesvol werkzaam is in alle andere werkvelden buiten justitie en defensie. De [kwaliteitsborging](#) (verantwoording en toetsing) van deze ongebonden geestelijke verzorging is in de sector uitstekend geregeld.



Wij willen graag de aandacht vestigen op het belang van openbare, ongebonden geestelijke verzorging als aanvulling op de bestaande ondersteuning uit verschillende levensbeschouwelijke denominaties. Binnen bijvoorbeeld ziekenhuizen, psychiatrie, politie, verpleeghuizen, FPK's (forensische psychiatrische klinieken), jeugdzorg, revalidatie, eerste lijn (= geestelijke verzorging thuis), scholen/onderwijs (werkveld in oprichting) en de Groningse aardbevingsregio kunnen deze ongebonden professionals wel aan de slag, kortom bij feitelijk alle intramurale zorginstellingen en ook extramurale zorgvelden, maar bij Defensie en DJI nog steeds niet. Dit kan makkelijk opgelost worden. Namelijk door het ook voor ongebonden geestelijk verzorgers mogelijk te maken aan het werk te gaan bij Defensie en DJI en dus de ongebonden optie toe te voegen naast de gebonden, religieuze en levensbeschouwelijke stromingen.

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. Mladen Popović, decaan
Dr. Brenda Mathijssen, vice-decaan